

Een immense wereld

Ditmaal een boek dat niet direct met planten te maken heeft, maar wel met de wereld om ons heen. Een immense wereld gaat over zintuigen en hoe allerlei verschillende dieren hun wereld ervaren. Wetenschapsjournalist Ed Yong heeft op een zeer leesbare manier kans gezien om een duizelingwekkende wereld te beschrijven, gevoed door het onderzoek van een zeer groot aantal wetenschappers. Het laat natuurlijk zien wat voor bizarre zintuigen er bestaan en beschrijft het onderzoek naar de werking ervan maar het is veel meer dan een vergaarbak van feiten. Het gaat niet om beter, slechter of records, maar om de veelvormigheid en de precisie waarmee al die zintuigen op hun taak zijn

berekend. 'De aarde wemelt van de beelden en texturen, geluiden en trillingen, geuren en smaken, elektrische en magnetische velden. Maar elk dier kan slechts een klein deel van de volledige werkelijkheid benutten. Elk dier is opgesloten in zijn eigen unieke zintuiglijke zeepbel, en neemt slechts een deel van een immense wereld waar.' Per hoofdstuk wordt een zintuig besproken, waarbij onderzoekers, de dieren die zij onderzoeken en mogelijke verklaringen voor de werking van de zintuigen aan bod komen. Soms is het meer dan je kunt bevatten, zoals bij het onderzoek naar de werking van de ogen van een bidsprinkhaankreeft. Het boek eindigt met een indruk-

wekkend pleidooi voor het behoud van stilte en duisternis, 'sensescapes'. Dieren met scherp afgestelde zintuigen, waarmee ze miljoenen jaren in staat waren om te overleven, raken in de problemen. De wereld is binnen een eeuw vol lawaai, licht en chemische stoffen geraakt. Op steeds meer plaatsen zit dat de werking van subtiele zintuigen in de weg. Zalmen kunnen geursporen volgen die naar hun geboorteplek leiden, maar niet als chemische stoffen in het water hun zintuigen in de war schoppen. Zwakke elektrische velden op de bodem van de zee kunnen haaien naar verborgen prooi leiden, maar ook naar hoogspanningskabels. Zolang je geen idee hebt van alles wat zich buiten je eigen zintuiglijke wereld afspeelt is het makkelijk om dat te negeren want 'Het is alles wat we weten, en dus verwarren we het makkelijk met alles wat er te weten valt.'

Ondanks de vele onderzoeken, gegevens en tal van wetenschappers die daarover aan het woord komen blijft het hele boek door de magie van al die onbekende zintuiglijke werelden voelbaar. Een fabelachtige prestatie, het laat je achter met een diep gevoel van verwondering. (Machteld Klees)

Titel: Een immense wereld
Hoe dierlijke zintuigen de verborgen dimensies om ons heen onthullen
Auteur: Ed Yong
Omvang: 480 p.
Uitgever: Atlas Contact
ISBN: 9789045044200
Prijs: € 32,99